

UCHWAŁA NR 426 A/2023
ZARZĄDU POWIATU SZTUMSKIEGO

z dnia 26 października 2023 r.

w sprawie zatwierdzenia diagnozy szkół ogólnodostępnych, dla których Powiat Sztumski jest organem prowadzącym, w zakresie identyfikacji problemów i potrzeb w obszarze edukacji włączającej na potrzeby konkursu otwartego nr FEPM.05.08-IZ.00-003/23 na nabór wniosków o dofinansowanie w ramach Działania 5.8 FEP Edukacja ogólna i zawodowa (w zakresie projektów dotyczących edukacji włączającej) w ramach Priorytetu 5 Fundusze europejskie dla Pomorza 2021 – 2027 ogłoszonego przez Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego.

Na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. 2022 r. poz. 1526 ze zm.) oraz art. 10 ust.1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. 2023 r. poz. 900, poz. 1672, poz.1718) Zarząd Powiatu Sztumskiego uchwała, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się opracowaną przez zespół koordynatorów diagnozę ogólnodostępnych szkół ponadpodstawowych, dla których Powiat Sztumski jest organem prowadzącym w zakresie identyfikacji problemów i potrzeb w obszarze edukacji włączającej na potrzeby konkursu otwartego nr FEPM.05.08-IZ.00-003/23 na nabór wniosków o dofinansowanie w ramach Działania 5.8 FEP Edukacja ogólna i zawodowa (w zakresie projektów dotyczących edukacji włączającej) w ramach Priorytetu 5 Fundusze europejskie dla Pomorza 2021 – 2027 ogłoszonego przez Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego. Diagnoza stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Staroście Sztumskiemu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Zarządu Powiatu
Sztumskiego

Leszek Sarnowski

Diagnoza

w zakresie identyfikacji problemów i potrzeb przeprowadzona w obszarze edukacji włączającej w szkołach ponadpodstawowych powiatu sztumskiego

Opracowana na potrzeby przygotowania wniosku do projektu
5.8. Edukacja ogólna i zawodowa (w zakresie projektów dotyczących edukacji
włączającej) FEPM.05.08-IZ.00-003/23

Sztum, październik 2023

Wprowadzenie

Powiat sztumski jest organem prowadzącym dla:

- trzech zespołów szkół ponadpodstawowych:
  - Zespół Szkół im. Jana Kasprowicza w Sztumie:
    - Liceum ogólnokształcące;
    - Technikum nr 1.
  - Zespół Szkół im. Cypriana Kamila Norwida w Dzierzgoniu:
    - Liceum ogólnokształcące;
    - Technikum;
    - Branżowa Szkoła I stopnia.
  - Zespół Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica w Barlewiczkach:
    - Technikum nr 2;
    - Branżowa Szkoła I stopnia;
    - CKU.
- dwóch specjalnych ośrodków szkolno – wychowawczych:
  - Specjalny Ośrodek Szkolno –Wychowawczy im. Krystyny Jankowskiej w Uśnicach
  - Specjalny Ośrodek Szkolno –Wychowawczy w Kołozębju.
- Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.

Edukacja włączająca rozumiana jest jako podejście w procesie kształcenia i wychowania, którego celem jest zwiększanie szans edukacyjnych wszystkich osób uczących się poprzez zapewnianie im warunków do rozwijania indywidualnego potencjału, tak by w przyszłości umożliwić im pełnię rozwoju osobistego na miarę swoich możliwości oraz pełne włączenie w życie społeczne.

Edukacja ta stawia za cel wyposażenie uczniów w kompetencje niezbędne do stworzenia społeczeństwa, w którym osoby niezależnie od różnic m.in. w stanie zdrowia, sprawności, pochodzeniu, wyznaniu są pełnoprawnymi członkami społeczności, a ich różnorodność postrzegana jest jako cenny zasób rozwoju społecznego i cywilizacyjnego. To systemowe, wielowymiarowe i wielokierunkowe podejście do edukacji nastawione na dostosowanie wymagań edukacyjnych, warunków nauki i organizacji kształcenia do potrzeb i możliwości każdego ucznia, jako pełnoprawnego uczestnika procesu kształcenia.

Szkoła ogólnodostępna to szkoła dostępna dla każdego ucznia, otwarta na jego potrzeby i możliwości, realizująca założenia edukacji włączającej. To szkoła zapewniająca każdemu uczniowi warunki do rozwoju i pełnego uczestnictwa w procesie kształcenia i wychowania oraz życiu społecznym szkoły. Powiat Sztumski mając na uwadze rosnącą liczbę dzieci i młodzieży ze specjalnymi wymaganiami edukacyjnymi stara się zapewnić wszystkim uczniom odpowiedni poziom i warunki kształcenia. Obecnie w każdej szkole ponadpodstawowej kontynuują naukę uczniowie o specjalnych wymaganiach edukacyjnych. Są w tej grupie uczniowie z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, opiniami poradni psychologiczno-pedagogicznej, orzeczeniami o stopniu niepełnosprawności, jak również uczniowie potrzebujący wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, w tym szczególnie uzdolnieni.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sztumie oferuje kompleksową diagnostykę psychologiczną, pedagogiczną i logopedyczną. Udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom oraz wspiera działania rodziców i nauczycieli. Korzystanie z pomocy Poradni jest dobrowolne i bezpłatne, wystarczy zgłosić się osobiście lub telefonicznie.

W roku szkolnym 2022/2023 Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sztumie wydała 405 opinii oraz 225 orzeczeń do kształcenia specjalnego, nauczania indywidualnego oraz opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju. Dla porównania w roku szkolnym 2021/2022 wydano 302 opinie oraz 218 orzeczeń do kształcenia specjalnego, nauczania indywidualnego oraz opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju.

- Orzeczenia do kształcenia specjalnego – 154, w tym:
  - niepełnosprawni intelektualnie w stopniu lekkim- 71
  - niepełnosprawni intelektualnie w stopniu umiarkowanym i znacznym- 16
  - niestyszący i słabostyszący – 4
  - niewidomi i słabowidzący – 2
  - z niepełnosprawnością sprzężoną – 8
  - z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – 22
  - niepełnosprawne ruchowo, w tym z afazją – 23
  - zagrożeni niedostosowaniem społecznym – 18
- Orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno- wychowawczych – 1
- Orzeczenia o potrzebie nauczania indywidualnego- 26
- Opinie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka - 34

Rosnąca liczba uczniów o specjalnym potrzebach edukacyjnych wymusza działania zmierzające do zagwarantowania dzieciom i młodzieży równości w zakresie ich prawa do nauki. Nie oznacza to

przyjmowania do szkół ogólnodostępnych wszystkich dzieci, lecz wiąże się ze zmianami placówek w taki sposób, aby podchodziły do każdego ucznia w sposób jak najbardziej zindywidualizowany i elastyczny z uwzględnieniem jego potrzeb i możliwości.

Diagnoza – badanie potrzeb w zakresie edukacji włączającej w szkołach ogólnodostępnych powiatu sztumskiego

1. Diagnoza potrzeb Zespół Szkół im. Jana Kasprówicza w Sztumie:

1) Diagnozowany obszar:

Zespół Szkół im. Jana Kasprówicza w Sztumie jest szkołą ponadpodstawową. Szkoła położona jest na Powiślu w województwie pomorskim, w małym miasteczku, liczącym około 12 tysięcy mieszkańców. W skład Zespołu Szkół wchodzi: Liceum Ogólnokształcące nr 1 oraz Technikum nr 1. W liceum jest 8 oddziałów, w technikum 13 oddziałów. W roku szkolnym 2023/2024 naukę w szkole rozpoczęło: 189 uczniów liceum ogólnokształcącego oraz 277 uczniów technikum, czyli łącznie 466 uczniów.

W szkole pracują nauczyciele poszczególnych przedmiotów, pedagog szkolny na pełnym etacie, psycholog szkolny w wymiarze 12 godzin tygodniowo, a także pedagog specjalny w wymiarze 12 godzin tygodniowo.

Klasy liceum w roku szkolnym 2023/2024 (dane: wrzesień 2023 roku):

Poziom klasy	Profil klasy	Liczba uczniów
1 A	Biologiczno-Chemiczny	24
1 B	Społeczno-Językowy	23
1 C	Humanistyczny	24
2 A	Humanistyczny/Biologiczno-Chemiczny	25
2 B	Społeczno-Językowy	24
3 A	Humanistyczny/Matematyczno-Fizyczny	27
4 A	Biologiczno-Chemiczny/Humanistyczny	16
4 B	Matematyczno-Fizyczny/Społeczno-Językowy	26
ogółem		189

Klasy technikum w roku szkolnym 2023/2024 (dane: wrzesień 2023 roku)

Poziom klasy	Profil klasy	Liczba uczniów
1 TE	Ekonomista	27
1 Ti	Informatyk	20
1 TL	Logistyk	30
1 TP	Programista	17
2 TE	Ekonomista	25

2 TI	Informatyk	18
2 TL	Logistyk	28
3 TEI	Ekonomista-Informatyk	25
3 TL	Logistyk	16
4 TEI	Ekonomista -Informatyk	23
4 TL	Logistyk	15
5 TEIP	Ekonomista-Informatyk	17
5 TLP	Logistyk	16
ogółem		277

2) Diagnoza uczniów szkoły: liceum ogólnokształcące:

Liczba uczniów w klasach w roku szkolnym 2022/2023

Lp.	Klasa	Liczba uczniów	Dziewczęta	Chłopcy
1.	pierwsza	53	37	16
2.	druga	25	19	6
3.	trzecia	42	33	9
4.	czwarta	28	15	13
ogółem		148	104	44

Diagnoza uczniów liceum ogólnokształcącego pod kątem deficytów w roku szkolnym 2022/2023

Lp.	Rodzaje deficytów	Klasa I		Klasa II		Klasa III		Klasa IV		Razem	
		dz.	chł.	dz.	chł.	dz.	chł.	dz.	chł.	dz.	chł.
1.	Słabowidzący		1								1
2.	Niepełnosprawność ruchowa z afazją		1								1
3.	Zagrożenie niedostosowaniem społecznym		1			1				1	1
ogółem			3			1				1	3

3) Diagnoza uczniów szkoły: technikum

Liczba uczniów w klasach w roku szkolnym 2022/2023

Lp.	Klasa	Liczba uczniów	Dziewczęta	Chłopcy

1.	pierwsza	74	24	50
2.	druga	42	20	22
3.	trzecia	36	16	20
4.	czwarta	72	31	41
5.	piąta	0	0	0
ogółem		224	91	133

Diagnoza uczniów technikum pod kątem deficytów w roku szkolnym 2022/2023

Lp.	Rodzaje deficytów	Klasa I		Klasa II		Klasa III		Klasa IV		Razem	
		dz.	chł.	dz.	chł.	dz.	chł.	dz.	chł.	dz.	chł.
1.	Autyzm w tym Asperger		1								1
2.	Niepełnosprawność ruchowa z afazją								1		1
ogółem			1						1		2

4) Uczniowie z orzeczeniami PPP oraz orzeczeniami lekarskimi (w tym z niepełnosprawnościami)

Rok szkolny 2023/2024 (Liceum ogólnokształcące):

Lp.	Rodzaje deficytów	Klasa I		Klasa II		Klasa III		Klasa IV		Klasa V		Razem	
		dz.	chł.	dz.	chł.	dz.	chł.	dz.	chł.	dz.	chł.	dz.	chł.
1.	Autyzm w tym Asperger		1										1
2.	Zagrożenie niedostosowaniem społecznym				1			1				1	1
4.	Słabowidzący				1								1
5.	Reumatoidalne zapalenie stawów							1				1	
6.	Młodzieńcze diopatyczne zapalenie stawów	1										1	
OGÓŁEM		1	1		2			2				3	3

Rok szkolny 2023/2024 (Technikum):

Lp.	Rodzaje deficytów	Klasa I		Klasa II		Klasa III		Klasa IV		Klasa V		Razem	
		dz.	chł	dz.	chł	dz.	chł	dz.	chł	dz.	chł	dz.	chł
1.	Autyzm w tym Asperger		1		1								2
2.	Wrodzona afazja ruchowa		1										1
3.	Zagrożenie niedostosowaniem społecznym						1						1
4.	Pęcherzyca										1		1
ogółem			2		1		1				1		5

5) **Opis bieżącego wsparcia dla uczniów z orzeczeniami (liceum ogólnokształcące i technikum):**

Dobre strony:

- Uczniowie o potrzebie kształcenia specjalnego objęci są rewalidacją 2 godz. tygodniowo. Ogółem jest 6 osób.
- Dla uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym są prowadzone zajęcia socjoterapeutyczne na terenie PPP – 1 osoba, na terenie szkoły 1 osoba.
- Zajęcia terapeutyczne (dla zagrożonego niedostosowaniem społecznym) poza szkołą- 1 osoba.
- Prowadzone są z uczniami indywidualne konsultacje psychologiczne, pedagogiczne, w tym od roku szkolnego 2023/2024 z pedagogiem specjalnym.

Bariery:

- „Wyprawka szkolna” dla uczniów, w ramach projektu wspieranie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych - nie obejmuje uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
- Brak pomieszczenia na zajęcia specjalistyczne – logopedyczne, z tyflopedagogiem.
- Brak pomieszczenia na spotkania indywidualne z rodzicami.
- Niechęć uczniów do uczęszczania na zajęcia dodatkowe.
- Brak logopedy w szkole (dla 4 osób).
- W całym Powiecie Sztumskim brak jest psychiatry dla dzieci i młodzieży.

6) **Analiza trudności, potrzeb, barier uczniów z orzeczeniami PPP, orzeczeniami lekarskimi oraz opiniami PPP w roku szkolnym 2023/24:**

Lp.	Deficyty	Trudności	Potrzeby	Bariery	Zalecenia
1	Autyzm, w tym Zespół Aspergera	- kontrolowanie emocji - kontakt z rówieśnikami - impulsywność - nieakceptowanie zmian - nadążanie zadaniami na lekcji	- schematyczność w działaniu - wzmocnienia pozytywne - proste, konkretne komunikaty - wydłużony czas pracy	- nadwrażliwość na hałas - trudność w komunikacji i nawiązywaniu kontaktów interpersonalnych	- nauczanie w oparciu o IPET - indywidualne dostosowania do nauczania poszczególnych przedmiotów - rewalidacja - socjoterapia w PPP
2	Wrodzona afazja ruchowa	- komunikowanie - rozumienie przekazu werbalnego	- dzielenie treści na mniejsze części - konkretne, proste komunikaty - wydłużony czas pracy - pomoc przy wypowiedziach ustnych	- trudności w komunikacji - obniżenie jakości rozumianych komunikatów słownych	- nauczanie w oparciu o IPET - indywidualne dostosowania do nauczania poszczególnych przedmiotów - rewalidacja - zajęcia z logopedą w PPP
3	Zagrożenie niedostosowaniem społecznym	- fobia szkolna - podwyższone napięcie emocjonalne - udzielanie odpowiedzi ustnych przy innych uczniach - niski poziom słuchu fonemowego	- możliwość niekonwencjonalnego oceniania prac - zwiększenie tolerancji w ocenie	- lęk - trudności w funkcjonowaniu w grupie klasowej	- nauczanie w oparciu o IPET - indywidualne dostosowania do nauczania poszczególnych przedmiotów - pomoc psychologiczno-pedagogiczna w PPP (socjoterapia, TUS) - wsparcie psychologa, pedagoga - wzmocnienia pozytywne - współpraca z rodzicami

4	Dysleksja rozwojowa	- deficyt w zakresie analizy , syntezy fonemowej i sylabowej wyrazów - występowanie błędów ortograficznych - pomijanie elementów graficznych liter	-dostosowanie wymagań do możliwości poznawczych i percepcyjnych	- utrudnione przyswajanie materiału	- zwiększenie tolerancji w ocenie prac ucznia - wydłużenie limitu czasu
5	Choroby tarczycy	- świadomość fonologiczna poniżej normy - trudności w pisaniu ze słuchu	-dostosowanie wymagań edukacyjnych do potrzeb i możliwości	- zmęczenie - rozpraszanie uwagi - osłabiona zdolność zapamiętywania	- wzmożona kontrola działań przez nauczyciela - dzielenie materiału na mniejsze części
6	Słabowidzący	- nieharmonijny przebieg procesu nauki czytania i pisania	- wzmocnienia pozytywne - wydłużenie czasu pracy - możliwość korzystania z pomocy dydaktycznych	- nieharmonijny rozwój funkcji percepcyjno-motorycznych	- odpowiednio bliskie miejsce siedzenia na lekcjach - dodatkowe oświetlenie - dostosowanie szczegółowości kart pracy - dostosowanie limitu czasu pracy
7	Zaburzenia depresyjne	- wzmożone napięcie emocjonalne - uczucie niepokoju - kontakty z rówieśnikami - lęki	- indywidualne podejście - wzmocnienia pozytywne - atmosfera pełna akceptacji	- zaburzenia koncentracji - trudności w zapamiętywaniu materiału	- wyznaczanie dodatkowych terminów na oddanie prac - motywowanie do udziału w pracach grupowych - konsultacje z psychologiem i pedagogiem - pomoc ze strony PPP - współpraca z rodzicami

8	Zaburzenia funkcji poznawczych	- problemy z koncentracją uwagi - problem z zapamiętywaniem	- poczucie bezpieczeństwa - wzmocnienia pozytywne - wydłużanie terminów oddania prac	- niewystarczająca ilość czasu - trudności w odbieraniu bodźców	- skupienie się na działaniu praktycznym - dawane prostych, jasnych komunikatów - rewalidacja
9	Zaburzenia lękowe	- napięcie - nadmierny niepokój - problem z koncentracją uwagi	- poczucie bezpieczeństwa - dobre relacje z rówieśnikami	- utrudniony dostęp do specjalistycznej opieki	- budowanie przyjaznej atmosfery - uprzedzanie o nadchodzących zmianach - podkreślanie mocnych stron - współpraca z rodzicami
10	Mutyzm wybiórczy	- brak możliwości porozumiewania się w określonych sytuacjach	- poczucie bezpieczeństwa - przyjazna atmosfera - akceptacja	- brak pełnej możliwości indywidualnego podejścia	- zajęcia o charakterze reawalidacyjnym - pomoc ze strony PPP - konsultacje indywidualne z psychologiem i pedagogiem - współpraca z rodzicami
11	Zaburzenia pamięci	- problem z zapamiętywaniem - problem z koncentracją	- ustalenie harmonogramu przyswajania materiału - skupianie się na każdym zadaniu osobno	- trudności adaptacyjne - przebodźcowanie	- wydłużenie czasu pracy - unikanie zbyt dużego obciążenia dodatkowym materiałem - współpraca z rodziną
12	Zaburzenia nadpobudliwości psychoruchowej	- impulsywność - zaburzenia koncentracji i uwagi	- dostosowanie programu nauczania do możliwości ucznia - wzmocnienia pozytywne	- problem z przyswajaniem materiału - koncentracja na sobie - brak konsekwencji	- motywacja do pracy - podejście indywidualne - dostosowanie tempa pracy

13	Zaburzenia obsesyjno-kompulsyjne	- często powtarzające się myśli i czynności - niepokój i lęk - problemy ze snem	- poczucie bezpieczeństwa - akceptacja - wzmocnienia pozytywne	- pojawienie się negatywnych emocji - brak zrozumienia ze strony społeczności szkolnej	- kontrola zachowań niepożądanych - budowanie przyjaznej i bezpiecznej atmosfery - pomoc ze strony PPP - współpraca z rodzicami

7) Wyniki w nauce uczniów z orzeczeniami PPP o potrzebie kształcenia specjalnego:

Wśród grupy uczniów Technikum (w roku szkolnym 2022/2023) wszyscy tj. 3 osoby otrzymały promocję do następnej klasy. W liceum ogólnokształcącym na ogólną liczbę tj.3 osoby, jedna nie otrzymała promocji. Rodzice przenieśli ucznia do innej szkoły. Jeśli chodzi o liczbę uczniów z orzeczeniami zauważyliśmy tendencję wzrostu. W ubiegłym roku w szkole kształciło się 8 osób, w obecnym roku szkolnym jest ich 10 (w tym z orzeczeniami o niepełnosprawności – lekarskie).

8) Sytuacja społeczna uczniów:

- Troje uczniów pochodzi z rodziny niepełnej - dzieci samotne wychowywane przez matki;
- Sytuacja materialna rodzin jest dobra- informacje pochodzą z wywiadu;
- Wszyscy rodzice uczniów pracują zawodowo;
- Kontakt rodziców ze szkołą jest dobry;
- Rodzice w razie potrzeby bieżąco reagują.

9) Wsparcie kadry pedagogicznej:

Lp.	Nazwa szkoły	Wykształcenie Stopień awansu	Dodatkowe kwalifikacje		
			Studia podyplomowe	Szkolenia, kursy	Dodatkowe potrzeby w uzupełnieniu kwalifikacji
1.	Liceum ogólnokształcące technikum	Wyższe Nauczyciel dyplomowany Filologia klasyczna	Język polski Oligofrenopedagogika		
2.	Liceum ogólnokształcące technikum	Wyższe Nauczyciel dyplomowany	Oligofrenopedagogika		
3.	Technikum	Wyższe Nauczyciel dyplomowany	Oligofrenopedagogika Muzyka		
	Liceum Technikum	Wyższe magisterskie Nauczyciel początkujący Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza	Oligofrenopedagogika resocjalizacja		
4.	Liceum Technikum	Wyższe magisterskie Psychologia kontraktowy			

Wnioski dot. wykorzystania bezpośredniego wsparcia dla kadry pedagogicznej:

- Potrzeba szkoleń specjalistycznych dla nauczycieli

- Rozwijanie kompetencji emocjonalno- społecznych uczniów – jak może pracować nauczyciel- wychowawca
- Warsztaty skoncentrowane na zdobywaniu i pogłębianiu wiedzy dotyczącej wspomagania uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego
- Warsztaty wymiany doświadczeń ze specjalistyczną kadrą z ośrodków wsparcia.

10) Diagnoza oraz współpraca z rodzicami.

W szkole pracuje psycholog szkolny, pedagog szkolny, pedagog specjalny. Rodzice współpracują ze szkołą, lecz widoczna jest tendencja spadkowa . Rodzice często ograniczają się do wglądu do dziennika elektronicznego Librus (wyniki w nauce, frekwencja uwagi i inne.) W szkole nie spotkaliśmy się z negatywnymi uwagami ze strony rodziców w związku z nauką uczniów z potrzebą kształcenia specjalnego lub innymi trudnościami. Jest niewielki procent rodziców zaangażowanych w życie szkoły. Z jednej strony rodzice piszą np. w ankietach podczas wywiadówki twierdząc, że będą uczestniczyć w życiu szkoły, natomiast z drugiej strony widoczne jest małe zaangażowanie. Jeśli chodzi o zalecenia PPP lub propozycje wychowawców w odniesieniu do form pomocy psychologiczno- pedagogicznej rodzice najczęściej podpisują dokumenty, lecz później oczekują działań ze strony szkoły, nie interesują się dalszym tokiem działań. Zdarza się, że kierują się tym co sugerują im dzieci, zapominając o swojej decyzyjności.

Współpraca z rodzicami:

- konsultacje telefoniczne
- stały kontakt z wychowawcą
- udział w wywiadówkach oraz spotkaniach Rady Rodziców
- nieograniczony kontakt z psychologiem, pedagogiem i pedagogiem specjalnym
- możliwość zorganizowania i uczestnictwa w warsztatach dla rodziców
- współpraca z PPP
- współorganizowanie imprez szkolnych(apele , połowinki, studniówka, wycieczki)

SŁABE STRONY:

- małe zaangażowanie rodziców
- ograniczona aktywność w dzienniku elektronicznym
- niestosowanie się do zaleceń nauczycieli oraz specjalistów z PPP
- mała decyzyjność dotycząca przyszłości dzieci
- zbyt wygórowane oczekiwania działalności wychowawczej szkoły
- obarczanie odpowiedzialnością nauczycieli za zachowanie i wychowanie uczniów
- niechęć do motywowania dzieci do nauki i wypełniania obowiązków szkolnych
- zdarza się, że rodzice bagatelizują problemy swoich dzieci.

Opis kanałów komunikacji z rodzicami ich skuteczność

Rodzice najczęściej oczekują informacji od szkoły. Rzadko z własnej inicjatywy odwiedzają szkołę. Najczęściej potrzebują zwolnić dziecko, wówczas są obecni i to też nie w każdym przypadku. Rodzice reagują po informacji ze strony szkoły.

Kanały:

- osobisty(wizyta w szkole)
- telefoniczny
- komunikatory internetowe (messenger, whatsapp)
- poprzez kontakt z dzieckiem (komunikacja pośrednia)

11) Opis zaplecza technicznego szkoły w nauczaniu specjalnym lub dla uczniów z deficytami – BAZA

Warunki techniczne	Stan rzeczywisty / nazwa szkoły
Metraż/kubatura/powierzchnia szkoły, opis wyposażenia dydaktycznego do pracy z uczniem ze szczególnymi trudnościami np.	Szkoła nie posiada odrębnego pomieszczenia do pracy z uczniem o specjalnych potrzebach.
Liczba sal dydaktycznych	Szkoła nie posiada odrębnego pokoju do spotkań/ rozmów z rodzicami
Liczba pracowni, w tym: - rewalidacyjnych lub innych specjalistycznych - stan wyposażenia - czy jest pokój do spotkań z rodzicami	Nie posiadamy w szkole pracowni do zajęć indywidualnych, rewalidacyjnych lub innych specjalistycznych
	Nie posiadamy w szkole pracowni do zajęć indywidualnych, rewalidacyjnych lub innych specjalistycznych

12) Analiza ogólna

- Wysokie kwalifikacje kadry pedagogicznej,
- Dobra jakość kształcenia na tle Powiatu,
- Kompetentna kadra zarządzająca w placówkach oświatowych,
- Duże zaangażowanie większości nauczycieli w procesy związane z edukacją,
- Stabilna sytuacja sieci placówek.

Słabe strony:

- Brak logopedy w szkole
- Niewystarczająca liczba specjalistów w szkole
- Rozbudowana biurokracja
- Mało zróżnicowana oferta zajęć pozalekcyjnych, kształtujących dodatkowe umiejętności.
- Coraz mniejsza motywacja uczniów do uczenia się,

Szanse dla edukacji włączającej:

- Rozwój gminy, powiatu

- Wspieranie szkół przez rodziców poprzez udział w pracach na rzecz szkoły
- Świadomość dużego znaczenia edukacji przez część rodziców
- Wspieranie oświaty przez sponsorów indywidualnych
- Czerpanie dobrych wzorców z innych placówek oświatowych

Zagrożenia dla edukacji włączającej:

- Niż demograficzny
- Przerzucanie odpowiedzialności rodziców w wychowaniu dzieci na szkołę,
- Niskie wynagrodzenie kadry pedagogicznej
- Brak efektywnego systemu kształcenia nauczycieli
- Niekorzystna opinia o nauczycielach i szkolnictwie w mass mediach
- Spadek autorytetu nauczyciela w społeczeństwie
- Wzrastająca biurokracja w szkolnictwie
- Zmniejszanie subwencji oświatowej
- Niekontrolowany wpływ mediów i Internetu na młodzież
- Zagrożenie demoralizacją i uzależnieniami.

13) Planowane wsparcie w procesie edukacji włączającej, w tym podnoszenie poziomu efektywności jakości nauczania

- Podniesienie kompetencji kadry pedagogicznej, ze szczególnym uwzględnieniem kompetencji niezbędnych do kształtowania właściwych postaw u uczniów z trudnościami przygotowujących do dalszych etapów kształcenia i poruszania się na rynku pracy
- Zwiększenie udziału nauczycieli w szkoleniach z zakresu stosowania metod pracy oraz form organizacyjnych
- Przeszkolenie nauczycieli w zakresie wypracowania odpowiedniego zestawu metod pracy w zakresie indywidualnej pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
- Spotkania dla pracowników pedagogicznych z przedstawicielami instytucji dysponującymi funduszami na projekty edukacyjne
- Powołanie międzyszkolnego Zespołu ds. edukacji włączającej w Powiecie
- Wsparcie doradcy zawodowego.

2. Diagnoza potrzeb – Zespół Szkół im. Cypriana Kamila Norwida w Dzierzgoniu

1) Diagnozowany obszar

Liczba uczniów - rok szkolny 2022/2023

- Branżowa Szkoła I stopnia - 79 osób
- Technikum - 66 osób
- Liceum Ogólnokształcące - 123 osoby

Razem - 268 osób

Liczba uczniów - rok szkolny 2023/2024

- Branżowa Szkoła I stopnia - 85 osób
- Technikum - 67 osób
- Liceum Ogólnokształcące - 122 osoby

Razem - 274 osoby

Stan ilościowy

rok szkolny 2022/2023

Liczba uczniów - rok szkolny 2022/2023

- Branżowa Szkoła I stopnia - 79 osób
- Technikum - 66 osób
- Liceum Ogólnokształcące - 123 osoby

Razem - 268 osób

Lp.	klasa	Ilość uczniów	Dziewczęta	Chłopcy
1.	klasa I BS	36	7	29
2.	klasa II BS	19	3	16
3.	klasa III BS	24	4	19
4.	klasy I LO	28	16	12
5.	klasy II LO	21	10	11
6.	klasy III LO	37	15	22
7.	klasy IV LO	37	17	20
8.	klasy I T	21	13	8
9.	klasy II T	14	10	4
10.	klasy III T	-	-	-
11.	klasy IV T	31	18	23

2) Uczniowie zdiagnozowani z niepełnosprawnościami:

- z orzeczeniami - 16 osób (LO - 7, T - 1, BS - 8) (autyzm w tym z zespołem Aspergera - 4, niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim - 7, niepełnosprawność ruchowa w tym z afazją- 2, słabostyszący - 1, słabowidzący -1), , niepełnosprawność ruchowa 1)
- z opiniami - 26 osób (LO - 4, T - 6, BS - 16) (dysleksja rozwojowa, nadpobudliwość psychoruchowa, nieprawidłowy rozwój emocjonalny, obniżone możliwości intelektualne, małe możliwości poznawcze).

3) Formy wsparcia:

- ORZECZENIA

przygotowanie Indywidualnych Programów Edukacyjno - Terapeutycznych i Wielospecjalistycznych Ocen Poziomu Funkcjonowania Ucznia/Uczennicy

rewalidacja - wszyscy uczniowie z orzeczeniami w wymiarze 2 godzin zajęć w tygodniu (część indywidualnie, część grupowa)

nauczanie indywidualne - 5 osób (forma zdalna)

pomoc pedagoga , psychologa i pedagoga specjalnego

możliwość korzystania z godzin dostępności nauczycieli (konsultacje)

dyżur psychologa (2 dni w tygodniu)

wyprawka szkolna - dofinansowanie do podręczników szkolnych z programu rządowego (BS - 390 zł, LO i T - 445 zł)

- ORZECZENIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI RUCHOWEJ

winda, podnośnik przy schodach, zjazdy, asystent podczas przemieszczania się między gabinetami na przerwach

- OPINIE z PPP

dostosowanie wymagań edukacyjnych

pomoc pedagoga , psychologa i pedagoga specjalnego

możliwość korzystania z godzin dostępności nauczycieli (konsultacje)

dyżur psychologa (2 dni w tygodniu).

Rok szkolny 2023/2024:

Liczba uczniów - rok szkolny 2023/2024

- Branżowa Szkoła I stopnia - 85 osób
- Technikum - 67 osób
- Liceum Ogólnokształcące - 122 osoby

Razem - 274 osoby

Lp.	klasa	Ilość uczniów	Dziewczęta	Chłopcy
1.	klasa I BS	37	9	28
2.	klasa II BS	31	7	24
3.	klasa III BS	17	3	14
4.	klasy I LO	45	28	17
5.	klasy II LO	20	13	7
6.	klasy III LO	20	10	10
7.	klasy IV LO	37	14	23
8.	klasy I Technikum	29	17	12
9.	klasy II Technikum	15	11	4
10.	klasy III Technikum	11	8	3
11.	klasy IV Technikum	-	-	-
12.	klasa V Technikum	12	8	4

Uczniowie zdiagnozowani z niepełnosprawnościami:

- z orzeczeniami - 10 osób (BS - 8, LO - 2) (autyzm w tym z zespołem Aspergera - 2, niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim - 6, , słabosłyszący - 1, słabowidzący -1)
- z orzeczeniami o niepełnosprawności ruchowej - 0
- z opiniami - 36 osób (LO - 8, T - 7, BS - 21) (dysleksja rozwojowa, nadpobudliwość psychoruchowa, nieprawidłowy rozwój emocjonalny, małe możliwości poznawcze)

4) Wyniki w nauce uczniów ze SPE rok szkolny 2022/2023

Wszyscy uczniowie z orzeczeniami (16 osób) uzyskali promocję do klasy następnej lub ukończyli szkołę (jedna uczennica z BS zrezygnowała z nauki z powodów rodzinnych).

Uczniowie z orzeczeniami uzyskiwali oceny pozytywne na koniec roku, ale były one zdecydowanie niższe od średnich klasowych (głównie oceny dopuszczające i dostateczne). Dowodem na trudniejszą sytuację takich uczniów jest fakt, że żaden uczeń LO z orzeczeniem (4 osoby) nie podjął próby zdania egzaminu dojrzałości - pomimo sugestii ze strony szkoły (rodzice, wychowawca, pedagog, dyrekcja).

Podobnie jest w Szkole Branżowej. Uczniowie z orzeczeniami mają duże problemy z zaliczaniem przedmiotów zawodowych na kursach doksztalających (odbywają się one poza terenem szkoły).

5) Opis wsparcia dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi:

Formy wsparcia:

➤ ORZECZENIA

przygotowanie Indywidualnych Programów Edukacyjno - Terapeutycznych i Wielospecjalistycznych Ocen Poziomu Funkcjonowania Ucznia/Uczennicy

rewalidacja - wszyscy uczniowie z orzeczeniami w wymiarze 2 godzin zajęć w tygodniu (część indywidualnie, część grupowa)

pomoc pedagoga , psychologa i pedagoga specjalnego

możliwość korzystania z godzin dostępności nauczycieli (konsultacje)

dyżur psychologa (2 dni w tygodniu)

wyprawka szkolna - dofinansowanie do podręczników szkolnych z programu rządowego (BS - 390 zł, LO i T - 445 zł)

➤ OPINIE

dostosowanie wymagań edukacyjnych

pomoc pedagoga , psychologa i pedagoga specjalnego

możliwość korzystania z godzin dostępności nauczycieli (konsultacje)

dyżur psychologa (2 dni w tygodniu)

6) Wnioski :

- Dyżur psychologa szkolnego przez cały tydzień;
- Zapewnienie zajęć z logopedą uczniom (zajęć wpisanych przez PPP w orzeczeniach);
- Pomoce dydaktyczne do wykorzystania podczas zajęć rewalidacyjnych (komputer, dostęp do Internetu, karty pracy, aplikacje internetowe);
- Warsztaty prowadzone przez terapeutów zewnętrznych dla uczniów ze SPE i drugiej grupy w projekcie, zajęcia warsztatowe prowadzone przez specjalistów w PPP (fundusze na dojazdy;)
- Wyjazdy osób z niepełnosprawnością ruchową np. na basen;
- Usunięcie lub zmniejszenie bariery jaką jest wykluczenie komunikacyjne;
- Wspólne zajęcia np. z gastronomii (uczniowie z T+ uczniowie ze SOSW);
- Pokój ciszy- kącik wyciszenia się;
- Nauczyciel wspomagający na zajęciach;
- Dodatkowe zajęcia z doradcą zawodowym.

7) Obszar diagnozowany: NAUCZYCIELE

Grono pedagogiczne - 27 nauczycieli.

Praca z uczniem ze SPE- specjaliści:

- pedagog szkolny- cały etat
- psycholog - 9 godzin
- pedagog specjalny- 9 godzin

- oraz 6 nauczycieli z uprawnieniami oligofrenopedagogiki - głównie zajmują się rewalidacją - kwalifikacje - studia podyplomowe lub kursy kwalifikacyjne
- 1 nauczyciel - surdopedagog (rewalidacja- 2 godziny)

Pozostali nauczyciele na lekcjach stosują się do zaleceń z orzeczeń lub opinii PPP, ale z powodu braku np. nauczyciela wspomagającego nie mogą poświęcać takim uczniom zbyt wiele czasu na lekcjach.

Wnioski:

- Szkolenia Rady Pedagogicznej na temat pracy z uczniem autystycznym, niedosłyszającym i niedowidzącym.
- Pomoce metodyczne np. literatura fachowa lub dostęp do portali internetowych.
- Studia podyplomowe w zakresie oligofrenopedagogiki, tyflopedagogiki i surdopedagogiki (4 semestry ok. 6000 zł.)
- Wyjazdy do SOSW na zajęcia z uczniami.

8) Obszar diagnozowany: RODZICE

W roku szkolnym 2022/2023 zdecydowana większość rodziców uczniów z orzeczeniem współpracowała ze szkołą. Wszelkie dokumenty dostarczane były w odpowiednim terminie, rodzice pojawiali się na spotkaniach zespołów opracowujących IPET, stosowali się do zaleceń pedagoga, wychowawcy lub nauczycieli.

Problemy pojawiały się w przypadku uczniów osiągających pełnoletność. Bywały sytuacje rezygnacji z zajęć rewalidacyjnych.

W bieżącym roku szkolnym część rodziców uczniów klas pierwszych nie przekazała orzeczeń lub opinii, a wiemy, że w szkołach podstawowych z nich korzystało.

Wnioski:

- Uświadamianie rodziców w zakresie praw ale i obowiązków ucznia z SPE;
- Wspólne szkolenia nauczycieli i rodziców np. dotyczące zagrożenia niedostosowaniem społecznym lub pracą z uczniem ze spektrum autyzmu;
- Zapewnienie rodzicom dostępu do specjalistów, np. psycholog, psychiatra dziecięcy, psychiatra;
- Bariery komunikacyjne- utrudniony dojazd z mniejszych miejscowości, np. do PPP w Sztumie;
- Punkt zamiejscowy PPP

Potrzebny rodzaj wsparcia:

- Zwiększenie dostępności do kadry specjalistycznej (m.in. psychologa, pedagoga, pedagoga specjalnego, logopedy, terapeuty pedagogicznego) na terenie szkoły,
- Bezpośrednie wsparcie uczniów, w tym poprzez zapewnienie usług asystenckich dla uczniów oraz zapewnienie nauczycieli współorganizujących kształcenie - takie wsparcie może być zapewniane w ramach projektu zarówno w oddziałach ogólnodostępnych (żeby podnieść jakość kształcenia, wychowania i opieki w sytuacji, gdy utworzenie oddziału integracyjnego nie będzie możliwe), jak i w nowotworzonych oddziałach integracyjnych,

- Bezpośrednie wsparcie kadr systemu oświaty w zakresie podnoszenia jakości edukacji włączającej, w tym stosowania projektowania uniwersalnego i racjonalnych dostosowań w edukacji;
- Bezpośrednie wsparcie kadry zarządzającej szkołami/placówkami w zakresie organizacji edukacji włączającej;
- Wspieranie działań, które integrowałyby dzieci ze szkół specjalnych z dziećmi ze szkół ogólnodostępnych oraz systemowych rozwiązań mających na celu przygotowanie uczniów z niepełnosprawnościami do życia społecznego oraz wzmacniających rodziców;
- Wspieranie działań, które integrowałyby dzieci ze szkół specjalnych z dziećmi ze szkół ogólnodostępnych oraz systemowych rozwiązań mających na celu przygotowanie uczniów z niepełnosprawnościami do życia społecznego oraz wzmacniających rodziców;
- Kampanie informacyjne skierowane do rodziców i uczniów wyjaśniające ideę i zakres edukacji włączającej (zarówno do rodziców dzieci z niepełnosprawnościami, jak i pozostałych rodziców i uczniów);
- Wsparcie rodziców i opiekunów uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych oraz rozwijanie współpracy z rodzicami i opiekunami na rzecz całościowego zaspokajania potrzeb edukacyjnych i rozwojowych ich dzieci, przy czym udział rodzica lub opiekuna nie powinien być warunkiem udziału ucznia w projekcie;
- Działania związane z wykorzystaniem wiedzy i umiejętności specjalistów z placówek specjalnych do wspierania kadr placówek ogólnodostępnych, w celu podniesienia jakości edukacji włączającej i zapewnienia wsparcia jak najbliżej miejsca zamieszkania;
- Wzmocnienie potencjału szkół ogólnodostępnych pod względem infrastruktury i wyposażenia, w tym adaptacji pomieszczeń w szkołach na miejsca wyciszenia i relaksu dla uczniów.

3. Diagnoza potrzeb – Zespół Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica w Barlewiczkach

1) Charakterystyka uczniów:

Ogólna liczba uczniów

Rok szkolny 2022/2023					
Typ szkoły	Liczba uczniów ogółem w szkole	chłopcy	dziewczęta	Liczba uczniów z orzeczeniem o kształceniu specjalnym	Liczba uczniów z orzeczeniami o niepełnosprawności
Technikum	376	270	106	3	11
Branżowa Szkoła I stopnia	168	114	54	9	6
ogółem	544	384	160	12	17
Rok szkolny 2023/2024					
Typ szkoły	Liczba uczniów ogółem	chłopcy	dziewczęta	Liczba uczniów z orzeczeniem o kształceniu specjalnym	Liczba uczniów z orzeczeniami o niepełnosprawności
Technikum	379	270	109	3	10
Branżowa Szkoła I stopnia	191	129	62	13	7
ogółem	570	399	171	16	17

Uczniowie z orzeczeniem o kształceniu specjalnym z uwzględnieniem przyczyny w roku szkolnym 2022/2023

Typ szkoły	Rodzaj niepełnosprawności	Liczba uczniów	Chłopcy	Dziewczęta
Technikum	Niepełnosprawność sprzężona: niepełnosprawność ruchowa i słabe widzenie.	1	1	0
	Zespół Aspergera	1	1	0
	Słabowidzący	1	1	0
Razem		3	3	0
Branżowa Szkoła I stopnia	Niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim	5	4	1
	niepełnosprawność ruchowa, w tym afazja	1	1	0
	Zespół Aspergera	2	2	0
	zagrożenie niedostosowaniem społecznym	1	1	0
Razem		9	8	1

Uczniowie z orzeczeniem o kształceniu specjalnym z uwzględnieniem przyczyny w roku szkolnym 2023/2024

Typ szkoły	Rodzaj niepełnosprawności	Liczba uczniów	Chłopcy	Dziewczęta
Technikum	Niepełnosprawność sprzężona: niepełnosprawność ruchowa i słabe widzenie.	1	1	0
	Zespół Aspergera	1	1	0
	Słabowidzący	1	1	0
Razem		3	3	0
Branżowa Szkoła I stopnia	Niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim	10	8	2
	niepełnosprawność ruchowa, w tym afazja	1	1	0
	Zespół Aspergera	1	1	0
	zagrożenie niedostosowaniem społecznym	1	1	0
Razem		13	11	2

2) Formy wsparcia

dla uczniów objętych kształceniem specjalnym w roku szkolnym 2022/2023

Typ szkoły	Rodzaj wsparcia	Liczba uczniów	Chłopcy	Dziewczęta
Technikum	Zajęcia rewalidacyjne	2	2	0
	pomoc psychologiczno - pedagogiczna: zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się	1	1	0
	pomoc psychologiczno – pedagogiczna: porady i konsultacje ze specjalistami szkolnymi	3	3	0
	pomocy psychologiczno – pedagogiczna: zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu	3	3	0
	Bieżąca praca z uczniem przez zintegrowane działania nauczycieli	3	3	0
	Wyprawka szkolna	3	3	0
Branżowa Szkoła I stopnia	Zajęcia rewalidacyjne	6	5	1
	pomoc psychologiczno - pedagogiczna: zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się	2	2	0
	pomocy psychologiczno – pedagogiczna: porady i konsultacje ze specjalistami szkolnymi	9	8	1
	pomocy psychologiczno – pedagogiczna: zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu	9	8	1
	Bieżąca praca z uczniem przez zintegrowane działania nauczycieli	9	8	1

	Zajęcia prowadzone indywidualnie lub w grupie do 5 osób	1	1	0
	Wyprawka szkolna	6	5	1

dla uczniów objętych kształceniem specjalnym w roku szkolnym 2023/2024

Typ szkoły	Rodzaj wsparcia	Liczba uczniów	Chłopcy	Dziewczęta
Technikum	Zajęcia rewalidacyjne	2	2	0
	Zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze	2	2	0
	Formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej: porady i konsultacje ze specjalistami szkolnymi	3	3	0
	Formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej: zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu	3	3	0
	Bieżąca praca z uczniem przez zintegrowane działania nauczycieli	3	3	0
	Formy pomocy psychologiczno - pedagogicznej: zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się	1	1	0
	Wyprawka szkolna	3	3	0
Branżowa Szkoła I stopnia	Zajęcia rewalidacyjne	12	9	3
	Zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze	2	2	0
	Formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej: porady i konsultacje ze specjalistami szkolnymi	13	10	3
	Formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej: zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu	13	10	3
	Bieżąca praca z uczniem przez zintegrowane działania nauczycieli	13	10	3
	Formy pomocy psychologiczno - pedagogicznej: zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się	2	2	0
	Wyprawka szkolna	9	7	2

3) Uczniowie z orzeczeniem o niepełnosprawności

➤ 2022/2023

Typ szkoły	Rodzaj niepełnosprawności	Liczba uczniów	Chłopcy	Dziewczęta
Technikum	05-R, 03-L, 04-O upośledzenie narządu ruchu, zaburzenie głosu, mowy i słuchu, choroby narządu wzroku	1	1	0
	10-N, 03-L, 05- R choroby neurologiczne, zaburzenie głosu, mowy, słuchu; Upośledzenie narządu ruchu	1	1	0
	11-I choroby inne	4	4	0
	03-L zaburzenie głosu, mowy, słuchu	1	0	1
	02- P choroby psychiczne	2	1	1
	05- R upośledzenie narządu ruchu	1	1	0
	10- N choroby neurologiczne	1	0	1
Razem		11	8	3
Branżowa Szkoła I stopnia	05- R, 11- I upośledzenie narządu ruchu choroby inne	1	0	1
	02- P, 01-U choroby psychiczne, upośledzenie umysłowe	1	1	0
	10- N choroby neurologiczne	1	0	1
	02-P choroby psychiczne	3	3	0
Razem		6	4	2

➤ 2023/2024

Typ szkoły	Rodzaj niepełnosprawności	Liczba uczniów	Chłopcy	Dziewczęta
Technikum	10-N, 03-L, 05- R upośledzenie narządu ruchu, choroby neurologiczne, zaburzenie głosu, mowy, słuchu	1	1	0
	11-I choroby inne	4	4	0
	03-L zaburzenie głosu, mowy, słuchu	1	0	1
	02- P choroby psychiczne	2	1	1
	05- R upośledzenie narządu ruchu	1	1	0
	12- C całościowe zaburzenia rozwojowe	1	1	0
Razem		10	8	2

Branżowa Szkoła I stopnia	05- R, 11- I upośledzenie narządu ruchu	1	0	1
	02- P, 01-U choroby psychiczne Upośledzenie umysłowe	1	1	0
	02-P,09-M,11-I choroby psychiczne, choroby układu moczowo-płciowego, choroby inne	1	1	0
	10- N choroby neurologiczne	2	0	2
	02-P choroby psychiczne	1	1	0
	09-M choroby układu moczowo-płciowego	1	0	1
Razem		7	3	4

4) Opis grupy docelowej

➤ Uczniowie

Największą grupę uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego stanowią uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, którzy uczęszczają do Branżowej Szkoły I stopnia. Poza tym uczniowie z Zespołem Aspergera, słabym widzeniem, niepełnosprawnością sprzężoną oraz niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją. Uczniowie włączeni są w codzienne funkcjonowanie szkoły – wycieczki, imprezy i uroczystości szkolne, zajęcia integracyjne. Dwa razy w roku dokonywana jest Wielospecjalistyczna Ocena Poziomu Funkcjonowania Ucznia, gdzie analizuje się sytuację ucznia oraz wprowadza zalecenia do dalszej pracy. Zawsze dla ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego opracowany zostaje Indywidualny Program Edukacyjno – Terapeutyczny na etap edukacyjny. Utrzymywana jest stała współpraca z rodzicami, którzy biorą udział w przygotowywaniu IPET oraz zaleceń do dalszej pracy.

Uczniowie posiadający orzeczenie mają zapewnione następujące formy pomocy i wsparcia:

- - systematyczne wsparcie podczas bieżącej pracy poprzez zintegrowane działania nauczycieli;
- w bieżącej pracy z uczniami nauczyciele dostosowują metody i formy pracy do indywidualnych potrzeb edukacyjnych;
- zajęcia rewalidacyjne w wymiarze dwóch godzin w tygodniu;
- formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej, np. zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno – społeczne, porady i konsultacje;
- na bieżąco mogą liczyć na wsparcie specjalistów szkolnych – pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog szkolny, logopeda.

Uczniowie z orzeczeniem lekarskim są objęci wsparciem pielęgniarki szkolnej oraz wszystkich nauczycieli podczas bieżącej pracy. Nauczyciele dostosowują się do zaleceń lekarskich. Odbywają się rozmowy z rodzicami i pielęgniarką szkolną w zakresie pracy z dzieckiem ze względu na stan zdrowia.

BARIERY:

- niższe możliwości poznawcze
- niepełnosprawność wynikająca ze stanu zdrowia
- niska motywacja do nauki
- skłonność do napięcia emocjonalnego, co wynika z niepełnosprawności
- niska odporność na frustrację
- brak zrozumienia ze strony rówieśników
- bariera językowa w przypadku uczniów przyjeżdżających z zagranicy
- małe zaangażowanie w dodatkowe zajęcia poza lekcjami
- trudności z dojazdem do domu, co wynika z braku połączenia w godzinach popołudniowych

- obciążenie lekcjami wynikającymi z ramowych planów nauczania
- trudności w nawiązywaniu relacji rówieśniczych
- brak indywidualnego kontaktu z doradcą zawodowym

POTRZEBY

- Zorganizowanie warsztatów integrujących klasę
- Gry i pomoce szkolne, które służą integracji uczniów, platformy edukacyjne
- Akcja ze szkołami specjalnymi, np. warsztaty okolicznościowe
- Happening ze szkołami specjalnymi
- Zatrudnienie doradcy zawodowego na ¼ etatu na czas trwania projektu
- Zatrudnienie asystenta nauczyciela.

➤ **Nauczyciele**

W szkole obecnie zatrudnionych jest 47 nauczycieli. Wszyscy nauczyciele mają przygotowanie pedagogiczne. Grupa 16 osób posiada dodatkowe kwalifikacje wynikające z ukończonych studiów podyplomowych w zakresie pedagogiki.

Kwalifikacje
pedagogika opiekuńcza
pedagogika korekcyjna (terapia pedagogiczna)
pedagogika specjalna - edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną (oligofrenopedagogika), logopedia stosowana analiza zachowania
terapia pedagogiczna i socjoterapia
pedagogika specjalna w zakresie edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną (oligofrenopedagogika)
surdotyflogopedagogika oligofrenopedagogika
socjoterapia
oligofrenopedagogika
suicydologia: teoretyczna i praktyczna wiedza z zakresu profilaktyki samobójstw pedagogika korekcyjno-kompensacyjna i logopedia szkolna
pedagogika resocjalizacyjna z profilaktyką społeczną
pedagogika resocjalizacyjna z elementami psychoterapii, obszar: nauki humanistyczne i społeczne
pedagogika specjalna w zakresie edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną (oligofrenopedagogika)
pedagogika specjalna w zakresie edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną (oligofrenopedagogika)
doradztwo zawodowe
socjoterapia

pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i praca socjalna, oligofrenopedagogika edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną
pedagogika specjalna

Kadra pedagogiczna przechodzi szkolenia w ramach Wewnątrzszkolnego Doskonalenia Nauczycieli adekwatnie do pojawiających się potrzeb. W szkole są zatrudnieni specjaliści : pedagog szkolny, psycholog szkolny, pedagog specjalny, logopeda. Nauczyciele zapoznają się z dokumentacją ucznia, która wpływa do szkoły. Po zapoznaniu się z dokumentami dostosowują metody i formy pracy do indywidualnych potrzeb ucznia. Odbywają się zespoły klasowe , a w przypadku uczniów objętych kształceniem specjalnym co najmniej dwa razy w roku szkolnym nauczyciele analizują indywidualną sytuację ucznia, dokonują analizy pomocy i przygotowują zalecenia do dalszej pracy. Nauczyciele realizują godziny dostępności, które przeznaczają na indywidualne kontakty z uczniami lub rodzicami.

W ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej prowadzą:

- zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze z języka polskiego i matematyki,
- konsultacje dla uczniów z poszczególnych przedmiotów adekwatnie do pojawiających się potrzeb;
- systematycznie rozmowy z uczniami, rodzicami, specjalistami szkolnymi.

5) BARIERY

- trudności w interpretowaniu zapisów w opiniach, orzeczeniach Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej,
- brak pomocy dydaktycznych,
- zbyt liczne klasy,
- brak środków na szkolenia specjalistyczne dostosowane do szkolnictwa zawodowego,
- zróżnicowanie specjalnych potrzeb uczniów,
- niska motywacja ze strony uczniów , co demotywująco wpływa na pracę nauczycieli,
- brak etatu doradcy zawodowego,
- brak wystarczającej ilości gabinetów dla specjalistów,
- brak sali do zajęć indywidualnych, grupowych.

6) POTRZEBY

- Zatrudnienie doradcy zawodowego na czas trwania projektu wymiarze ¼ etatu.
- Zatrudnienie na czas trwania projektu asystenta nauczyciela, szczególnie na zajęcia z przedmiotów ogólnokształcących w oddziałach, gdzie jest grupa uczniów objętych kształceniem specjalnym, a liczebność klasy jest duża.
- Wyposażenie gabinetu specjalistycznego, gdzie można prowadzić zajęcia warsztatowe – indywidualnie lub w małych grupach z uczniami.
- Wyposażenie gabinetu psychologa szkolnego lub pedagoga specjalnego.
- Superwizja dla nauczycieli.

- Szkolenie dla specjalistów – Dialog motywujący.
- Studia podyplomowe z zakresu pedagogiki specjalnej.
- Szkolenie dla nauczycieli z zakresu edukacji włączającej.

7) Rodzice uczniów:

Rodzice uczniów nie utrzymują systematycznego kontaktu ze szkołą. Nieliczna grupa wykazuje zainteresowanie, czy wykonuje zalecenia uwzględnione przez Poradnię.

Bariery

- niska motywacja do rozwijania swoich umiejętności wychowawczych;
- brak systematycznego monitorowania sytuacji szkolnej w zakresie frekwencji, wyników w nauczaniu, zachowania dziecka w szkole;
- obowiązki rodziców wynikające z pracy zawodowej, opieki nad domem, dziećmi;
- brak dojazdu do szkoły w godzinach popołudniowych;
- trudna sytuacja ekonomiczno – społeczna.

Potrzeby

- grupy wsparcia dla rodziców;
- warsztat rozwijający kompetencje rodzicielskie ;
- kampania informacyjna w zakresie wsparcia dla dziecka i rodziców.

Opracował zespół koordynatorów: Monika Borko, Bogusława Bogdańska, Mariola Zięba.

Uzasadnienie

W związku z ogłoszeniem przez Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego naboru wniosków w ramach działania 5.8 Edukacja ogólna i zawodowa, Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021 - 2027 (w zakresie edukacji włączającej) i przystąpieniem Powiatu Sztumskiego do ogłoszonego konkursu zachodzi konieczność przygotowania diagnozy, która jest podstawą do złożenia wniosku aplikacyjnego.

Diagnoza została opracowana przez zespół koordynujący na podstawie analizy przeprowadzonej w zakresie edukacji włączającej w szkołach ponadpodstawowych powiatu sztumskiego. Diagnoza wskazuje istniejące problemy oraz aktualne potrzeby szkół w zakresie edukacji włączającej, w szczególności dodatkowe zajęcia pozalekcyjne, zwiększenie dostępności do kadry specjalistycznej dla uczniów, rodziców i pedagogów, kursy i studia podyplomowe dla nauczycieli, pomoce dydaktyczne, bezpośrednie wsparcie uczniów w czasie zajęć szkolnych, itp.

Diagnoza podlega zatwierdzeniu przez organ prowadzący. Wobec powyższego podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.